

ÅRETS JULKLAPSPENG TILL STOPPA FUSKET!

Nu är vi vid den tidpunkt där det är dags att summera året som passerat. Det har varit ett bra år där regeringen verkligen jobbar på med regleringar och lagar för att få till en sund byggsektor. Med de kommande regleringarna och nya lagförslagen, exempelvis gällande månatlig rapportering av sociala avgifter på individnivå, borde vi börja komma till rätta med många av de stora problem vi har idag med osund byggsektor. Jag är i alla fall oerhört tacksam för och imponerad av regeringens insats fram tills nu.

2017 gick vår julklappspeng och den årliga CSR-satsningen till organisationen stoppafusket.se vars mission är att ta fram fakta om fuskande och kriminella byggföretag för att påvisa hur osund byggsektorn är idag, i syfte att väcka dem som sover. Det är nödvändigt med fler engagerade företag och personer som är insatta och besitter energi, men framförallt mod, att informera och föra fram hur det ser ut i byggsektorn för att få till en förändring.

För er som inte känner till hur det ser ut i byggsektorn så kommer här en kort förklaring: Oseriösa bolag har alltid funnits, men idag är problemet mer systematiserat och organiserat än tidigare, med miljardbelopp som försvinner ned i kriminella fickor i Sverige liksom runt om i Europa. Detta är inte bara ett problem för byggsektorn utan också i högsta grad ett samhällsproblem. Om beställare och byggföretag slutade anlita fuskande bolag skulle våra skattepengar inte finansiera illegal verksamhet utan istället användas till mer välfärd samtidigt som skattetrycket därtill kunde minska.

De kriminella och fuskande byggföretagen har som affärsidé att inte betala sociala avgifter och skatter samt att betala löner långt under vad kollektivavtalet stipulerar, så lågt som 15 kr i timmen är inte ovanligt. Detta döljs genom att de betalar ut löner i ett annat land där information om löner, skatter och sociala avgifter är svår att få fram. Kringgåendet av svensk lagstiftning ger dem en massiv konkurrensfördel. Beställaren får lägre kostnad och större vinst, och ställer inga obekväma frågor. Varför betala mer när man kan kringgå lagen och tjäna miljoner? De som drabbas är främst svenska skattebetalare då skattepengar hamnar i kriminella fickor istället för hos staten och i andra hand löntagare vars löner inte stiger.

Det är konstigt att stora byggföretag som är superexperter på regelverket, ibland är så okunniga (eller villigt ovetande) om statusen hos fuskande mindre byggföretag, underleverantörer och huruvida de följer regelverk och lagar eller inte, specifikt och framförallt gällande utstationeringsdirektivet. Utstationeringsdirektivet är avsett för bolag som temporärt gör arbete i andra länder men har i praktiken förvandlats till ett system för organiserat fusk inom EU.

Den lavinartade ökningen av osund konkurrens hade sin början år 2014. Vi fick då förfrågningar om vi kunde skaffa utländsk personal för kunders räkning till lägre pris. Det var inte kompetens kunderna var ute efter utan enbart lägre kostnader. Dock förstod jag att jag i så fall var tvungen att kompromissa med mina krav på ordning och reda för att göra som många andra utländska bolag, dvs. att fuska. Min magkänsla sa: Tack, men nej tack!

Jag insåg att vi skulle få konkurrens från en ny typ kriminella byggbolag och med en kraft som vi aldrig sett tidigare. Och så blev det också. Trots en av de starkaste konjunkturerna i byggsektorns historia stannade tillväxt av för de seriösa bygg- och byggbemanningsbolagen som arbetar som underentreprenörer på de större byggprojekten runt om i landet.

Organiserat fusk i massiv skala frodas i lugn och ro samt ökar för varje år samtidigt som inga medlemsföretag hos BI (Sveriges byggindustriers branschorganisation) har blivit uteslutna för oseriös verksamhet. Bls etiska råd har inte hittat ett endaste fall av oetiskt agerande, vilket är förbluffande när vi dagligen ser en annan verklighet, dels när vi möter personalen från de fuskande bolagen ute på projekt dels när de kommer till oss för att söka arbete och berättar och påvisar hur det egentligen förhåller sig. Det kan också tyckas konstigt att BI försvarar medlemmar som gång på gång ertappas med att ha anlitat bolag som inte följer lagen. "– Hur skulle de kunna veta?", brukar det låta. Förvånansvärt nog kommer kunnandet fram när man förlorat ett stort kontrakt till ett utländskt bolag, då kan man plötsligt hela regelverket på sina fingrar.

BI hävdar de arbetar för en sund byggbransch, men av outgrundliga skäl misslyckas denna mäktiga branschorganisation gång på gång med att få till de regleringar de säger sig vilja ha. BI verkar framförallt ständigt missa att få till den avgörande punkten om huruvida regleringarna får kraft eller bara finns på pappret och blir tandlösa. Först trodde jag att Bls misslyckande att få igenom vad branschen officiellt vill ha var misstag. Men många misstag senare börjar jag undra om det finns andra skäl, såsom egenintresse bland mäktiga aktörer och en tjänstemannakår som indoktrinerats av ideologerna på Svenskt Näringsliv. BI har

BYGG- OCH INSTALLATIONSBEMANNING

oavsett förklaring inte lyckats verka för branschen, löntagarna och skattebetalarnas gemensamma intresse att få bort det organiserade fusket. Jag håller tummarna för att den nya VD:n Catharina Elmsäter-Svärd har kraften, kunskapen och förmågan att styra om BI till att bli den branschförening den borde vara - med en tydlig agenda och ärligt agerande med en egen integritet för branschens bästa.

Många företag i vår bransch frestas att delta i denna lönsamma miljardrullning, men alla företag har ett moraliskt val. Det finns enorma pengar i att göra sig blind för rådande regelverk, både som beställare och som leverantör av entreprenader eller personaluthyrning. Men övervinsterna kommer inte från att leverera en bra produkt utan istället indirekt plundra statskassan och hederliga löntagare i vårt samhälle. Vi har i reportage sett det parallellsamhälle som organiserat fusk skapat - som blivit ett skuggsamhälle där människor utnyttjas på ett fruktansvärt sätt. Brottsförebygganderådet (BRÅ) uppskattar svinnnet ca 50 miljarder per år men menar även att mörkertalet är stort och att det kan vara så mycket som 100 till 200 miljarder som försvinner från statskassan. Detta skulle till exempel kunna ge Sveriges pensionärer ca 30 till 60 000 till om året. Byggbranschen kan inte, eller bör i varje fall inte, blunda för detta av kortsiktigt vinstintresse.

Vårt företag har valt att tydligt säga nej! till organiserat fusk och kriminellt företagande, oavsett hur mycket snabba cash som man just nu kan tjäna. Av ovanstående skäl kommer ExpanderaMera även 2018 att stötta stoppafusket.se som en del i vårt CSR-arbete. Det är för vissa ett kontroversiellt val, men givet fortsatta problemen, ett självklart sådant.

Tack stoppafusket.se för att ni finns! Gör som vi och stötta stoppafusket.se du också om du vill ha en ren och hederlig byggbransch!